

Bryssel, 2. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11169/25
ADD 1

RECH 312
ATO 43

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. heinäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 331 annex
Asia:	LIITE asiakirjaan suositus neuvoston päätökseksi Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) liittymisestä neljännen sukupolven ydinenergiajärjestelmiin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä tehtyyn uuteen puitesopimukseen

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 331 annex.

Liite: COM(2025) 331 annex

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.7.2025
COM(2025) 331 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

suositus neuvoston päätökseksi

**Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) liittymisestä neljännen sukupolven
ydinenergiajärjestelmiin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevasta
kansainvälisestä yhteistyöstä tehtyyn uuteen puitesopimukseen**

**PUITESOPIMUS
NELJÄNNEN SUKUPOLVEN
YDINENERGIAJÄRJESTELMIIN LIITTYVIÄ
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMIA
KOSKEVASTA KANSAINVÄLISESTÄ YHTEISTYÖSTÄ**

**PUITESOPIMUS NELJÄNNEN SUKUPOLVEN
YDINENERGIAJÄRJESTELMIIN LIITTYVIÄ
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMIA
KOSKEVASTA KANSAINVÄLISESTÄ YHTEISTYÖSTÄ**

Tämän puitesopimuksen sopimuspuolet, jotka

OTTAVAT HUOMIOON energian kysynnän odotetun maailmanlaajuisen kasvun sekä sen vaikutuksen, joka innovatiivisten teknologioiden ja polttoaineiden kehittämisellä ja käyttöönnotolla voi olla tulevaisuudessa energian maailmanlaajuisen kysynnän kestävään tyydyttämiseen;

KATSOVAT, että seuraavan sukupolven kehittyneiden ydinenergiajärjestelmien toteuttamista voidaan edistää useiden maiden välisellä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevalla yhteistyöllä;

HALUAVAT jatkaa tällä neljännen sukupolven ydinenergiajärjestelmiin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä tehdyllä puitesopimuksella (jäljempänä 'puitesopimus'), neljännen sukupolven kansainvälisen foorumin (jäljempänä 'GIF') työtä, jolla on luotu perusta seuraavan sukupolven ydinenergiajärjestelmiin (jäljempänä 'neljännen sukupolven järjestelmät') liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevalle kansainväliselle yhteistyölle;

TUNNUSTAVAT GIF:n aiemman työn, joka tehtiin Washingtonissa 28 päivänä helmikuuta 2005 tehdyn neljännen sukupolven ydinenergiajärjestelmiin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä tehdyn puitesopimuksen nojalla, sellaisena kuin se on jatkettuna 26 päivänä helmikuuta 2015 voimaan tulleella sopimuksella neljännen sukupolven ydinenergiajärjestelmiin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoimia koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä tehdyn puitesopimuksen jatkamisesta (jäljempänä 'vuoden 2005 GIF-puitesopimus'), jonka voimassaolo päättyy 28 päivänä helmikuuta 2025; sekä kesäkuussa 2001 allekirjoituksille avatun neljännen sukupolven ydinreaktoreita käsittelevän kansainvälisen foorumin peruskirjan, jolla GIF alun perin perustettiin, ja tammikuussa 2011 allekirjoituksille avatun neljännen sukupolven ydinreaktoreita käsittelevän kansainvälisen foorumin peruskirjan, jolla GIF-yhteistyötä laajennettiin (jäljempänä 'GIF:n peruskirja');

TUNNUSTAVAT, että GIF:n peruskirjan tarkoituksena on kehittää ratkaisuja yhtä tai useampaa neljännen sukupolven järjestelmää varten, jotta näille järjestelmille saadaan rakentamis- ja käyttöluvut, jotta ne voidaan rakentaa ja jotta niitä voidaan käyttää tavalla, joka tarjoaa hinnaltaan kilpailukykyisen ja varman energianlähteen niille maille, joissa tällaisia järjestelmiä voidaan ottaa käyttöön, samalla kun sen avulla voidaan vastata riittävällä tavalla ydinturvallisuuteen, ydinjätehuoltoon, ydinaseiden leviämiseen ja ydinenergian julkiseen kuvaan liittyviin haasteisiin;

PANEVAT MERKILLE GIF:n peruskirjan merkityksen GIF:n perustamisessa ja vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen merkityksen tätä puitesopimusta edeltäneessä yhteistyössä;

PANEVAT MERKILLE, että vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen voimaantulon jälkeen GIF:iä on käytännössä aina hallinnoitu vuoden 2005 GIF-puitesopimuksella;

HALUAVAT varmistaa, että jatkossa tämä puitesopimus muodostaa ainoan hallintorakenteen koko GIF:iin liittyvälle toiminnalle;

OTTAVAT HUOMIOON, että GIF on julkaissut neljännen sukupolven ydinenergiajärjestelmien kehityssuuntia koskevan asiakirjan ”A Technology Roadmap for Generation IV Nuclear Energy Systems: Technical Roadmap Report” (joulukuu 2002), sellaisena kuin se on päivitetty vuonna 2014, jossa määritellään kuusi (6) lupaavinta neljännen sukupolven järjestelmää sekä tarvittavat tutkimus- ja kehittämistoimet, jotta nämä järjestelmät saataisiin teknisesti toteuttamiskelpoisiksi;

OTTAVAT HUOMIOON, että vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen sopimuspuolten ministeriöt, osastot, virastot tai muut elimet ovat osallistuneet vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen mukaisiin järjestelmä- ja hankesopimuksiin ja yhteisymmärryspöytäkirjoihin, jotka liittyvät kuuteen (6) lupaavimpaan neljännen sukupolven järjestelmään;

TUNNUSTAVAT johtoryhmästä, asiantuntijaryhmästä ja sihteeristöstä koostuvan GIF:n hallintorakenteen arvon;

PANEVAT MERKILLE, että määritellyt neljännen sukupolven järjestelmät ovat seuraavat: kaasujäähdytteiset nopeat reaktorit, lyijyjäähdytteiset nopeat reaktorit, suolasulareaktorit, natriumjäähdytteiset nopeat reaktorit, ylikriittisen veden jäähdyttämät reaktorit sekä erittäin korkean lämpötilan reaktorit;

KOROSTAVAT neljännen sukupolven järjestelmien tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä, joka on aiemmin määritelty GIF:n peruskirjassa ja vuoden 2005 GIF-puitesopimuksessa ja jota toteutetaan niiden nojalla, mukaan luettuina seuraavat yhteistyötoimet:

- neljännen sukupolven järjestelmiä koskevan monenvälisen yhteistyön mahdollisten alojen määrittely
- yhteisten tutkimus- ja kehityshankkeiden edistäminen
- suuntaviivojen laatiminen yhteistyötä ja sen tulosten raportointia varten
- edistymisen säännöllinen tarkastelu ja tutkimus- ja kehitysyhteistyöhankkeiden suuntaa koskevien suositusten antaminen
- luettelon laatiminen mahdollisista aloista, joilla tutkimusta tarvitaan, ja sen säännöllinen tarkastelu ja
- muiden yhteisesti määriteltävien toimien toteuttaminen, jotta voidaan edistää GIF:n tavoitteiden saavuttamista.

HALUAVAT helpottaa neljännen sukupolven järjestelmien tutkimus- ja kehittämistoimia koskevan yhteistyön jatkumista, jolla pyritään vauhdittamaan neljännen sukupolven järjestelmien demonstrointia ja käyttöönottoa sopimuspuolten ja niiden ministeriöiden, osastojen, virastojen ja muiden elinten sekä yrityksissä, korkeakouluissa, julkisella sektorilla ja kolmannella sektorilla toimivan kansainvälisen tutkimusyhteisön kesken, jotta voidaan edistää kuuden (6) määritellyn neljännen sukupolven järjestelmän kehittämistä; ja

OTTAVAT HUOMIOON teollisoikeuden suojelemisesta 20 päivänä maaliskuuta 1883 tehdyn Pariisin yleissopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna;

OVAT SOPINEET seuraavaa:

I artikla

Tavoite

- 1) Tämän puitesopimuksen tarkoituksena on luoda uusi kehys kansainvälisen yhteistyön jatkamiseksi, jotta edistetään ja helpotetaan GIF:n tavoitteen ja vision saavuttamista eli ratkaisujen kehittämistä yhtä tai useampaa sellaista neljännen sukupolven järjestelmää varten, jolle voidaan saada rakentamis- ja käyttöluvut, joka voidaan rakentaa ja jota voidaan käyttää tavalla, joka tarjoaa hinnaltaan kilpailukykyisen ja varman energianlähteen niille maille, joissa tällaisia järjestelmiä voidaan ottaa käyttöön, samalla kun sen avulla voidaan vastata riittävällä tavalla ydinturvallisuuteen, ydinjätehuoltoon, ydinaseiden leviämiseen ja ydinenergian julkiseen kuvaan liittyviin haasteisiin.
- 2) Tämän puitesopimuksen nojalla voidaan tehdä yhteistyötä ainoastaan rauhanomaisissa tarkoituksissa ja ydinsulkua koskevien tavoitteiden ja siihen liittyvien sopimuspuolten kansainvälisten sitoumusten mukaisesti. Yhteistyön on lisäksi perustuttava tasapuolisuuteen, molemminpuoliseen hyötyyn ja vastavuoroisuuteen.

II artikla

Yhteistyömuodot

Tämän puitesopimuksen mukainen yhteistyö voi saada muun muassa seuraavia muotoja:

- a) yhteinen tutkimus ja teknologian kehittäminen;
- b) tieteellisiä ja teknisiä toimia ja menetelmiä ja tutkimus- ja kehittämistoimien tuloksia koskevien teknisten tietojen vaihtaminen;
- c) teknologioiden demonstroinnin tukeminen myös alan asianmukaisten toimijoiden kanssa;
- d) yhteisten kokeiden järjestäminen;
- e) henkilöstön (mukaan luettuina tutkijat, insinöörit ja muut asiantuntijat) osallistuminen tutkimuskeskuksissa, korkeakouluissa, laboratorioissa ja muissa laitoksissa toteutettaviin kokeisiin, analyysiin, suunnittelutoimiin ja muihin tutkimus- ja kehittämistoimiin;
- f) kokeissa, testeissä ja arvioinneissa tarvittavien näytteiden, materiaalien ja laitteiden vaihto tai lainaus;
- g) seminaarien, tieteellisten konferenssien ja muiden kokousten järjestäminen ja niihin osallistuminen;
- h) tarvittavien koelaitosten käyttöönoton osarahoitus; ja
- i) tutkijoiden ja teknisten asiantuntijoiden koulutus ja taitojen parantaminen.

III artikla

Täytäntöönpano

- 1) Sopimuspuolet edistävät ja helpottavat, mikäli se on asianmukaista, suorien yhteyksien ja yhteistyön luomista valtion virastojen, tiedeakatemioiden, korkeakoulujen, tiede- ja tutkimuskeskusten, -laitosten ja -instituuttien, yksityisten yritysten sekä hallitusten välisten organisaatioiden kesken.
- 2) Tämän puitesopimuksen XII tai XIV artiklassa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti kunkin sopimuspuolen on soveltuvin osin nimettävä itsensä tai yksi tai useampi ministeriönsä, virastonsa tai muu elimensä täytäntöönpanoelimekseen tämän puitesopimuksen I artiklassa määrätyn tavoitteen saavuttamiseksi. Täytäntöönpanoviranomaiset on lueteltu tämän puitesopimuksen liitteessä A (jäljempänä 'liite A'). Selkeyden vuoksi todetaan, että liitteet A, B ja C ovat erottamaton osa tätä puitesopimusta.
- 3) Sopimuspuoli voi ehdottaa liitteen A muuttamista nimetäkseen uusia täytäntöönpanoelimiä tai vaihtaa täytäntöönpanoelimiään ilmoittamalla asiasta kirjallisesti tämän puitesopimuksen XI artiklassa määritellylle tallettajalle. Tallettaja toimittaa ehdotettua muutosta koskevan ilmoituksen sopimuspuolille ja niiden täytäntöönpanoelimille. Ehdotettu muutos tulee voimaan 90 päivän kuluttua siitä, kun tallettaja on toimittanut kyseistä muutosta koskevan ilmoituksen, sillä edellytyksellä, ettei yksikään toinen sopimuspuoli tai asianmukaisesti valtuutettu täytäntöönpanoelin ole ilmoittanut tallettajalle 90 päivän kuluessa vastustavansa ehdotettua muutosta. Jos tallettajalle ilmoitetaan tällaisesta vastustuksesta, ehdotettu muutos ei tule voimaan. Selkeyden vuoksi todetaan, että tällaisen lisäyksen tai muutoksen ei missään tapauksessa katsota olevan muutos, johon sovelletaan tämän puitesopimuksen XII artiklan 9 kohdan mukaisia menettelyjä.

IV artikla

GIF:n hallinto

- 1) Sopimuspuolet tunnustavat, että GIF:n peruskirjassa ei vahvisteta hallintorakennetta täytäntöönpanoelinten tai GIF:n toiminnalle, muun muassa tämän puitesopimuksen osalta. Sopimuspuolet ymmärtävät, että GIF:n peruskirja ei edusta niiden yhteistä poliittista sitoutumista.
- 2) Sopimuspuolet perustavat täten GIF:n hallintorakenteen, joka koostuu johtoryhmästä, asiantuntijaryhmästä ja sihteeristöstä. Johtoryhmä koostuu kunkin sopimuspuolen edustajista, ja se ottaa käyttöön politiikkoja tämän puitesopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Johtoryhmä pyrkii mahdollisimman pian tämän puitesopimuksen voimaantulon jälkeen ottamaan käyttöön ensimmäiset politiikat, jotka perustuvat vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen voimassaolon päättyessä voimassa olleisiin politiikkoihin. Tarkoituksena on helpottaa vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen nojalla käynnistetyn yhteistyön jatkuvuutta tämän puitesopimuksen mukaisesti.
- 3) Sopimuspuolet sopivat, että kolmen (3) vuoden ajan tämän puitesopimuksen voimaantulosta, jota voidaan jatkaa vain kerran yhdellä (1) vuodella sopimuspuolten yksimielisellä kirjallisella päätöksellä, tämän puitesopimuksen liitteessä C (jäljempänä 'liite C') määriteltyä valtiota tai kansainvälistä järjestöä, joka ei vielä ole tämän puitesopimuksen sopimuspuoli, on:

- a) pyydettyä lähettämään nimeämänsä edustaja(t) osallistumaan tarkkailijana johtoryhmän ja asiantuntijaryhmän kokouksiin; ja
- b) pyydettyä lähettämään nimeämänsä edustaja(t) osallistumaan tarkkailijana muihin GIF:n kokouksiin johtoryhmän hyväksymien politiikkojen mukaisesti.

V artikla

Aiheeseen liittyvät sopimukset

- 1) Sopimuspuolet tunnustavat, että vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen mukainen yhteistyö toteutettiin tämän puitesopimuksen liitteessä B (jäljempänä 'liite B') lueteltujen järjestelmä- ja hankesopimusten sekä yhteisymmärryspöytäkirjojen mukaisesti. Sopimuspuolet aikovat jatkaa yhteistyötä samalla tavoin tässä puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti. Mahdollisimman pian tämän puitesopimuksen voimaantulon jälkeen:
  - a) Sopimuspuolet kehottavat täytäntöönpanoelimiään allekirjoittamaan uusia järjestelmä- ja hankesopimuksia, jotka perustuvat liitteessä B lueteltuihin järjestelmä- ja hankesopimuksiin, ja tarvittaessa kannustavat julkisia ja yksityisiä tahoja liittymään ja osallistumaan tällaisiin uusiin hankesopimuksiin;
  - b) Sopimuspuolet saavat täytäntöönpanoelimensä vetäytymään liitteessä B luetelluista yhteisymmärryspöytäkirjoista ja kannustavat myös sellaisia organisaatioita vetäytymään, jotka sopimuspuolet nimesivät allekirjoittamaan yhteisymmärryspöytäkirjat; ja
  - c) Sopimuspuolet pyrkivät siihen, että niiden täytäntöönpanoelimet allekirjoittavat uusia yhteisymmärryspöytäkirjoja, jotka perustuvat liitteessä B lueteltuihin yhteisymmärryspöytäkirjoihin, ja kannustavat soveltuvin osin tällaisia nimettyjä järjestöjä osallistumaan uusiin yhteisymmärryspöytäkirjoihin.
- 2) Sopimuspuolet varmistavat, että
  - a) kustakin neljännen sukupolven järjestelmästä tehdään vain yksi järjestelmäsopimus; ja
  - b) jos sopimuspuoli on määritellyt useamman kuin yhden täytäntöönpanoelimen, vain yksi niistä voi allekirjoittaa tietyn järjestelmäsopimuksen.
- 3) Sopimuspuolet varmistavat, että kukin järjestelmäsopimus vastaa tätä puitesopimusta ja että siihen sovelletaan puitesopimuksen määräyksiä. Järjestelmäsopimuksessa vahvistetaan kehys yhteistyölle, jonka tarkoituksena on suunnitella ja toteuttaa kyseisen neljännen sukupolven järjestelmän toteutettavuuden ja suorituskyvyn osoittamiseksi tarvittava tutkimus- ja kehittämistyö.
- 4) Sopimuspuolet varmistavat, että kussakin järjestelmäsopimuksessa käsitellään seuraavaa:
  - a) toteutettava yhteistyö;
  - b) GIF:n tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavien tutkimus- ja kehittämistoimien hallinnointi;
  - c) rahoitusjärjestelyt;

- d) omistusoikeuden alaisen tausta-aineiston suojeleminen, käyttö ja luovuttaminen; ja
  - e) tämän puitesopimuksen mukaisesti toteutettavan yhteistyön puitteissa luotujen tai hankittujen teollis- ja tekijänoikeuksien riittävä ja tehokas suoja ja jakaminen sekä teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvien riitojen ratkaisu.
- 5) Sopimuspuolet varmistavat, että kussakin järjestelmäsopimuksessa määrätään, että jos järjestelmäsopimuksen ja tämän puitesopimuksen välillä esiintyy epäjohtonmukaisuutta, sovelletaan puitesopimuksen määräyksiä.
- 6) Sopimuspuolet varmistavat, että kukin järjestelmäsopimus pannaan täytäntöön yhdellä tai useammalla hankesopimuksella, jotka koskevat tutkimus- ja kehittämishankkeita, joilla pyritään osaltaan osoittamaan sen neljännen sukupolven järjestelmän toteutettavuus ja suorituskyky, johon hanke liittyy.
- 7) Sopimuspuolet varmistavat, että
- a) täytäntöönpanoelimet voivat allekirjoittaa hankesopimuksia; ja
  - b) hankesopimuksia voivat allekirjoittaa myös muut julkiset ja yksityiset elimet johtoryhmän yksimielisellä päätöksellä ja johtoryhmän asiaankuuluvien politiikkojen mukaisesti, kun otetaan huomioon asianomaisen järjestelmän ohjauskomitean suositus.
- 8) Kussakin hankesopimuksessa olisi käsiteltävä muun muassa seuraavia näkökohtia: toteutettavan työn laajuus, arvioidut kustannukset, ehdotettu aikataulu, hankkeen hallintovastuut, teollis- ja tekijänoikeudet, raportointivaatimukset ja allekirjoittajien irtisanoutuminen sekä soveltuvin osin ehdot, jotka koskevat yhteistyön jatkuvuutta tämän puitesopimuksen XV artiklan 2 kohdan c alakohdassa kuvattujen ja liitteessä C määriteltyjen valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa, jos kyseiset valtiot tai kansainväliset järjestöt eivät ole vielä tämän puitesopimuksen sopimuspuolia.
- 9) Sopimuspuolet varmistavat, että kukin hankesopimus vastaa sitä järjestelmäsopimusta, johon aiheena oleva hanke liittyy, ja siihen sovelletaan kyseisen järjestelmäsopimuksen määräyksiä. Lisäksi hankesopimuksen on vastattava tätä puitesopimusta, ja siihen sovelletaan puitesopimuksen määräyksiä.
- 10) Sopimuspuolet varmistavat, että kunkin järjestelmäsopimuksen määräysten mukaan sovelletaan järjestelmäsopimuksen määräyksiä, jos järjestelmäsopimuksen ja hankesopimuksen välillä esiintyy epäjohtonmukaisuutta. Sopimuspuolet varmistavat lisäksi, että kussakin hankesopimuksessa määrätään, että jos järjestelmä- tai hankesopimuksen ja tämän puitesopimuksen välillä esiintyy epäjohtonmukaisuutta, sovelletaan puitesopimuksen määräyksiä.
- 11) Sopimuspuolet varmistavat, että kukin yhteisymmärryspöytäkirja vastaa tämän puitesopimuksen määräyksiä ja että jos yhteisymmärryspöytäkirjan ja tämän puitesopimuksen välillä esiintyy epäjohtonmukaisuutta, sovelletaan puitesopimuksen määräyksiä.

VI artikla

Henkilöiden, laitteiden ja materiaalien liikkuvuuden ja tietojen käytön helpottaminen

Tämän puitesopimuksen mukaisen yhteistyön puitteissa kunkin sopimuspuolen on, siinä määrin kuin sen kansainväliset sitoumukset ja kansalliset lait ja asetukset sallivat,

- a) helpotettava toisten sopimuspuolten sellaisen asianmukaisen henkilöstön, laitteiden ja materiaalien tuloa sen alueelle ja poistumista sen alueelta, jota käytetään tämän puitesopimuksen mukaisessa yhteistyössä; ja
- b) helpotettava tämän puitesopimuksen mukaisten tutkimus- ja kehittämistoimien tuloksena syntyvän tieteellisen ja teknisen tiedon vaihtoa ja käyttöä.

VII artikla

Resurssien saatavuus

Tämän puitesopimuksen mukainen sopimuspuolten toiminta riippuu tarvittavien määrärahojen, henkilöstön ja muiden resurssien saatavuudesta.

VIII artikla

Yhteistyö sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti

Kukin sopimuspuoli harjoittaa tämän puitesopimuksen mukaista yhteistyötä niiden sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti, joita kyseiseen sopimuspuoleen sovelletaan.

IX artikla

Tietojen luovuttaminen

Tämän puitesopimuksen mukaisen yhteistyön tuloksena syntyvät tieteelliset ja tekniset tiedot – lukuun ottamatta tietoja, joita ei aseteta julkisesti saataville kansalliseen turvallisuuteen tai kaupallisiin tai teollisiin etuihin liittyvistä syistä –

- a) on annettava koko maailman tiedeyhteisön käyttöön tavanomaisia kanavia pitkin ja sopimuspuolten ja niiden osallistuvien ministeriöiden, virastojen ja muiden elinten tavanomaisia menettelyjä noudattaen; ja
- b) voidaan saattaa yleisön saataville kunkin sopimuspuolen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

X artikla
Riitojen ratkaisu

- 1) Tämän puitesopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan asianomaisten sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla.
- 2) Kahden tai useamman hankesopimuksen allekirjoittajan väliset riidat voidaan ratkaista millä tahansa hankesopimuksessa määritellyllä menetelmällä, josta asianomaiset hankesopimuksen allekirjoittajat sopivat kirjallisesti.

XI artikla
Tallettaja

- 1) Tämän puitesopimuksen alkuperäinen kappale talletetaan Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön pääsihteerin huostaan, joka nimetään tämän puitesopimuksen tallettajaksi. Tallettaja suorittaa tehtävänsä valtiosopimusoikeudesta 23 päivänä toukokuuta 1969 tehdyn Wienin yleissopimuksen 77 artiklan mukaisesti.
- 2) Tämän puitesopimuksen tultua voimaan XII artiklan 1 kohdan mukaisesti tallettaja toimittaa puitesopimuksen oikeaksi todistetun jäljennöksen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille, jotta puitesopimus voidaan rekisteröidä ja julkaista Yhdistyneiden Kansakuntien San Franciscossa 26 päivänä kesäkuuta 1945 tehdyn peruskirjan 102 artiklan mukaisesti. Tallettaja toimittaa samalla tavoin oikeaksi todistetun jäljennöksen kaikista tämän puitesopimuksen voimaan tulevista muutoksista.

XII artikla
Voimaantulo, muuttaminen, voimassaolon jatkaminen ja purkaminen

- 1) Tämä puitesopimus on avoinna liitteessä C lueteltujen valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen allekirjoituksille, ja se tulee voimaan päivänä, jona kolme (3) tällaista valtiota tai kansainvälistä järjestöä on ilmaissut suostumuksensa tulla puitesopimuksen sitomaksi, ja aikaisintaan 1 päivänä maaliskuuta 2025.
- 2) Hyväksyntä tulla puitesopimuksen sitomaksi osoitetaan joko allekirjoittamalla asiakirja ilman ratifioimis- tai hyväksymisvaraumaa tai allekirjoittamalla asiakirja ratifiointi- tai hyväksymisvaraumin, mitä seuraa ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettaminen tallettajalle.
- 3) Liitteessä C määriteltyjen sellaisten valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen osalta, jotka ilmaisevat suostumuksensa tulla puitesopimuksen sitomiksi tämän puitesopimuksen voimaantulon jälkeen, tämä puitesopimus tulee voimaan päivänä, jona se allekirjoitetaan ilman ratifioimis- tai hyväksymisvaraumaa, tai päivänä, jona sen ratifiointi- tai hyväksymisasiakirja talletetaan tallettajalle, ellei tämän artiklan 4 kohdan b alakohdassa muuta täsmennetä.

- 4) Ilmaistessaan suostumuksensa tulla puitesopimuksen sitomaksi kunkin liitteessä C luetellun valtion tai kansainvälisen järjestön on nimettävä itsensä tai yksi tai useampi ministeriönsä, osastonsa, virastonsa tai muu elimensä täytäntöönpanoelimekseen tämän puitesopimuksen I artiklassa määrätyn tavoitteen saavuttamiseksi seuraavasti:
- a) Jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu, tällaisen valtion tai kansainvälisen järjestön on nimettävä itsensä tai yksi tai useampi liitteessä C lueteltu ministeriönsä, osastonsa, virastonsa tai muu elimensä täytäntöönpanoelimekseen.
  - b) Tämän puitesopimuksen tultua voimaan tällainen valtio tai kansainvälinen järjestö voi ehdottaa, että nimetään muu kuin liitteessä C lueteltu täytäntöönpanoelin (muuta kuin liitteessä C lueteltuja täytäntöönpanoelimiä). Tässä tapauksessa tallettaja toimittaa ehdotettua nimeämistä koskevan ilmoituksen sopimuspuolille ja niiden täytäntöönpanoelimille. Tämä puitesopimus tulee voimaan kyseisen valtion tai kansainvälisen järjestön osalta yhdeksänkymmenen (90) päivän kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on toimittanut ehdotettua nimeämistä koskevan ilmoituksen, edellyttäen, että yksikään sopimuspuoli tai asianmukaisesti valtuutettu täytäntöönpanoelin ei ole 90 päivän kuluessa ilmoittanut tallettajalle vastustavansa ehdotettua nimeämistä. Jos tallettajalle ilmoitetaan tällaisesta vastustuksesta, tämä puitesopimus ei tule voimaan kyseisen valtion tai kansainvälisen järjestön osalta, ja kyseinen valtio tai kansainvälinen järjestö voi ehdottaa muun tahon tai muiden tahojen nimeämistä täytäntöönpanoelimekseen (-elimikseen). Siinä tapauksessa tällaiseen ehdotettuun nimeämiseen sovelletaan samaa 90 päivän menettelyä, jos ehdotettua täytäntöönpanoelintä (-elimiä) ei ole lueteltu liitteessä C.
- 5) Jos valtio tai kansainvälinen järjestö valtuuttaa jonkin täytäntöönpanoelimensä toimittamaan sen puolesta vastustusta koskevan ilmoituksen sovellettaessa tämän artiklan 4 kohdan b alakohdassa tai tämän puitesopimuksen III artiklan 3 kohdassa tai molemmissa kuvattuja menettelyjä, sen on ilmoitettava tallettajalle kirjallisesti, millaisella täytäntöönpanoelimellä on tällainen valtuutus. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä silloin, kun kyseinen valtio tai kansainvälinen järjestö ilmoittaa suostumuksestaan tulla puitesopimuksen sitomaksi tämän artiklan mukaisesti, tallettaa liittymisasiakirjansa tämän puitesopimuksen XIV artiklan mukaisesti tai milloin tahansa sen jälkeen, kun siitä on tullut sopimuspuoli.
- 6) Kun tämä puitesopimus tulee voimaan sopimuspuolen tai sopimuspuolten osalta tämän artiklan 1, 3 tai 4 kohdan mukaisesti, tallettaja toimittaa päivitetyn liitteen A, johon sisältyy kyseisen sopimuspuolen tai kyseisten sopimuspuolten täytäntöönpanoelin (-elimet). Selkeyden vuoksi todetaan, että tällaisen liitteen A päivityksen ei missään tapauksessa katsota olevan muutos, johon sovelletaan tämän artiklan 9 kohdan mukaisia menettelyjä.
- 7) Tämä puitesopimus tulee voimaan uusien osapuolten osalta tämän puitesopimuksen XIV artiklan määräysten mukaisesti.
- 8) Jollei tämän artiklan 10 kohdasta muuta johdu, tämä puitesopimus on voimassa kymmenen (10) vuoden ajan, ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa uusilla voimassaolokausilla tekemällä kirjallinen päätös seuraavan menettelyn mukaisesti: Voimassaolon jatkaminen tulee voimaan niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat ilmoittaneet suostumuksestaan tulla puitesopimuksen sitomiksi tämän artiklan 2 kohdassa kuvattujen menettelyjen mukaisesti, päivänä, jona kolme (3) sopimuspuolta on ilmoittanut suostumuksestaan tulla puitesopimuksen sitomaksi. Sellaisen sopimuspuolen osalta, joka päättää tulla puitesopimuksen sitomaksi tällaisen voimassaolon jatkamisen tultua voimaan, voimassaolon jatkaminen tulee voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta päivänä, jona se ilmoittaa suostumuksestaan tulla puitesopimuksen sitomaksi.

- 9) Tätä puitesopimusta voidaan muuttaa milloin tahansa sopimuspuolten yksimielisellä kirjallisella päätöksellä. Muutos tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten osalta 30 päivän kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut muutoksen viimeisen kirjallisen hyväksymisilmoituksen.
- 10) Tämä puitesopimus voidaan purkaa milloin tahansa sopimuspuolten yksimielisellä kirjallisella päätöksellä. Purkaminen tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut purkamisen viimeisen kirjallisen hyväksymisilmoituksen.

XIII artikla

Irtisanominen

- 1) Sopimuspuoli voi irtisanoutua tästä puitesopimuksesta ilmoittamalla asiasta kirjallisesti tallettajalle kuusi (6) kuukautta etukäteen. Kun irtisanoutuminen tulee voimaan, tallettaja toimittaa päivitetyn liitteen A, josta on poistettu irtisanoutuvan sopimuspuolen ja sen ilmoittaman täytäntöönpanoelimen (-elinten) nimet. Selkeyden vuoksi todetaan, että tällaisen liitteen A päivityksen ei missään tapauksessa katsota olevan muutos, johon sovelletaan XII artiklan 9 kohdan mukaisia menettelyjä.
- 2) Sopimuspuolten aikomus on, että sopimuspuolen irtisanoutuessa tästä puitesopimuksesta myös tämän puitesopimuksen mukainen yhteistyö kyseisen sopimuspuolen täytäntöönpanoelimen (-elinten), allekirjoittajien ja nimettyjen järjestöjen kanssa lopetetaan. Tämän vuoksi sopimuspuolet varmistavat, että jokaisessa järjestelmä- ja hankesopimuksessa määrätään ja että jokaisessa yhteisymmärryspöytäkirjassa ilmoitetaan, että sopimuspuolen irtisanoutuminen tästä puitesopimuksesta merkitsee sen täytäntöönpanoelimen (-elinten) ja soveltuvin osin muiden allekirjoittajien ja nimettyjen järjestöjen vetäytymistä kyseisestä välineestä viimeistään sinä päivänä, jona kyseisen sopimuspuolen irtisanoutuminen tästä puitesopimuksesta tulee voimaan. Selkeyden vuoksi todetaan, että sopimuspuolten aikomus on, että tahot, jotka vetäytyvät tai ovat vetäytyneet hankesopimuksista tässä kohdassa kuvatuissa olosuhteissa, voivat allekirjoittaa tällaisia hankesopimuksia tämän puitesopimuksen V artiklan 7 kohdan b alakohdassa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

XIV artikla

Uusien sopimuspuolten liittyminen

- 1) Kolmen (3) vuoden kuluttua tämän puitesopimuksen voimaantulosta tallettaja voi sopimuspuolia kuultuaan ja saatuaan niiden yksimielisen kirjallisen päätöksen kutsua minkä tahansa valtion tai kansainvälisen järjestön, jota ei ole mainittu liitteessä C, liittymään tähän puitesopimukseen. Tällaiset neuvottelut ja yksimielinen kirjallinen päätös koskevat myös sellaisen valtion tai kansainvälisen järjestön ehdottamaa täytäntöönpanoelintä (-elimiä), jonka ehdotetaan liittyvän sopimukseen.
- 2) Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tähän puitesopimukseen liittyvän valtion tai kansainvälisen järjestön osalta tämä puitesopimus tulee voimaan päivänä, jona valtio tai kansainvälinen järjestö ilmaisee suostumuksensa tulla puitesopimuksen sitomaksi tallettamalla liittymisasiakirjansa

tallettajalle ja toimittaa tallettajalle kirjallisen ilmoituksen aiemmin tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetystä täytäntöönpanoelimestään (-elimistään).

- 3) Kun uusi sopimuspuoli tallettaa liittymisasiakirjansa tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti, tallettaja toimittaa päivitetyn liitteen A, joka sisältää uuden sopimuspuolen ja sen täytäntöönpanoelimen (-elimet). Selkeyden vuoksi todetaan, että tällaisen liitteen A päivityksen ei missään tapauksessa katsota olevan muutos, johon sovelletaan XII artiklan 9 kohdan mukaisia menettelyjä.
- 4) Sopimuspuolesta, joka liittyy tähän puitesopimukseen siihen tehtyjen muutosten voimaantulon tai voimassaolon jatkamisen jälkeen, tulee puitesopimuksen sopimuspuoli sellaisena kuin se on muutettuna tai jatkettuna.

XV artikla

Yhteistyön jatkaminen

- 1) Sopimuspuolten kirjallisella päätöksellä tämän puitesopimuksen mukaisesti aloitettua yhteistyötä, jota ei ole saatettu loppuun tämän puitesopimuksen voimassaolon päättyessä tai kun puitesopimus puretaan, voidaan jatkaa työn valmistumiseen saakka tämän puitesopimuksen määräysten mukaisesti.
- 2) Vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen, jonka voimassaolo päättyy 28 päivänä helmikuuta 2025, mukaisesti aloitetun yhteistyön osalta, jota ei ole vielä saatettu loppuun:
  - a) Sopimuspuolet eivät aio jatkaa tällaista yhteistyötä vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen mukaisesti;
  - b) Sopimuspuolet aikovat jatkaa tällaista yhteistyötä tämän puitesopimuksen määräysten mukaisesti tämän puitesopimuksen V artiklan 1 kohdassa kuvatulla tavalla; ja
  - c) Sen estämättä, mitä tämän puitesopimuksen V artiklan 7 kohdan b alakohdassa määrätään, tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa kuvatun yhteistyön on tarkoitus kattaa kunkin liitteessä B luetellun hankesopimuksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan osalta jatkuva yhteistyö seuraavien liitteessä C lueteltujen valtioiden tahojen tai kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotka eivät vielä ole tämän puitesopimuksen sopimuspuolia:
    - i. liitteessä B luetellut kyseisen hankesopimuksen tai yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoittajat vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen voimassaolon päättyessä; ja
    - ii. liitteessä C lueteltujen valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen muut odotetut täytäntöönpanoelimet, jotka voidaan hyväksyä johtoryhmän yksimielisellä päätöksellä.

Tällaisiin hankesopimuksiin ja yhteisymmärryspöytäkirjoihin on tarkoitus osallistua johtoryhmän asiaa koskevien politiikkojen mukaisesti.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän puitesopimuksen.

TEHTY yhtenä englannin- ja ranskankielisenä alkuperäiskappaleena, jonka kumpikin teksti on yhtä todistusvoimainen.

Liite A

Luettelo sopimuspuolista ja niiden nimeämistä täytäntöönpanoelimistä

<päivämäärä> alkaen:

Sopimuspuolet	Täytäntöönpanoelin (-elimet)

Liite B

**Järjestelmä- ja hankesopimukset ja yhteisymmärryspöytäkirjat
vuoden 2005 GIF-puitesopimuksen mukaisesti**

Järjestelmäsopimukset
Erittäin korkean lämpötilan reaktoria (VHTR) koskeva järjestelmäsopimus
Natriumjähdytteistä nopeaa reaktoria (SFR) koskeva järjestelmäsopimus
Ylikriittisen veden jäähdyttämää reaktoria (SCWR) koskeva järjestelmäsopimus
Kaasujähdytteistä nopeaa reaktoria (GFR) koskeva järjestelmäsopimus

Hankesopimukset
VHTR: Vedyn tuotantoa (HP) koskeva hankesopimus
VHTR: Polttoainetta ja polttoainekiertoa (FFC) koskeva hankesopimus
VHTR: Materiaalia (MAT) koskeva hankesopimus
VHTR: Laskennallisten menetelmien validointia ja vertailuarvoja (CMVB) koskeva hankesopimus
SFR: Kehittyneitä polttoaineita (AF) koskeva hankesopimus
SFR: Komponenttien suunnittelua ja laitekokonaisuutta (CD&BOP) koskeva hankesopimus
SFR: Turvallisuutta ja käyttöä (SO) koskeva hankesopimus
SFR: Järjestelmän integrointia ja arviointia (SIA) koskeva hankesopimus
SFR: Maailmanlaajuista aktinidijakson kansainvälistä demonstroitua (GACID) koskeva hankesopimus*
SCWR: Materiaaleja ja kemiaa (M&C) koskeva hankesopimus
SCWR: Lämpöhydrauliikkaa ja turvallisuutta (TH&S) koskeva hankesopimus
GFR: Konseptisuunnittelua ja turvallisuutta (CDS) koskeva hankesopimus
GFR: Polttoainetta ja reaktorisydämen materiaalia (FCM) koskeva hankesopimus

*Päättynyt

Yhteisymmärryspöytäkirjat
Lyijyjähdytteistä nopeaa reaktoria (LFR) koskeva yhteisymmärryspöytäkirja
Suolasulareaktoria (MSR) koskeva yhteisymmärryspöytäkirja

Liite C

Valtio tai kansainvälinen järjestö	Odotettavissa oleva täytäntöönpanoelin (-elimet)
Australia	Australian Nuclear Science and Technology Organisation (ANSTO)
Kanada	Department of Natural Resources (NRCan)
Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom)	Euroopan komission yhteinen tutkimuskeskus (JRC)
Kiinan kansantasavalta	<ul style="list-style-type: none"> • China Atomic Energy Authority (CAEA) • Ministry of Science and Technology (MOST)
Ranskan tasavalta	Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (CEA)
Japani	<ul style="list-style-type: none"> • Agency for Natural Resources and Energy (ANRE) • Japan Atomic Energy Agency (JAEA)
Korean tasavalta	<ul style="list-style-type: none"> • Ministry of Science and ICT (MSIT) • Korea Atomic Energy Research Institute (KAERI) • Korea Nuclear International Cooperation Foundation (KONICOF)
Etelä-Afrikan tasavalta	Department of Energy (DoE)
Sveitsin valaliitto	Paul Scherrer Institute (PSI)
Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	Energiavarmuudesta ja nettonollataloudesta vastaava virasto (DESNZ)
Amerikan yhdysvallat	Department of Energy (DOE)

AUSTRALIAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

KANADAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN PUOLESTA:

Päivämäärä

KIINAN KANSANTASAVALLAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

RANSKAN TASAVALLAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

JAPANIN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

KOREAN TASAVALLAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

ETELÄ-AFRIKAN TASAVALLAN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

SVEITSIN VALALIITON HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN
HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä

AMERIKAN YHDYSVALTOJEN HALLITUKSEN PUOLESTA:

Päivämäärä